
Nadechni se

„Heleďte,“ vyzval mě, „jenom odpovídejte na otázky.“

„Dobře.“

„Tak jo. Takže kde byl váš otec?“

„Dneska ráno po snídani řekl, že se necítí dobře, tak si šel nahoru lehnout,“ řekla jsem.

Celý den jsem čekala, že tatínek zavolá, abych mu přinesla něco k jídlu, ale neozval se. Nešla jsem se na něho podívat, protože jsem byla ráda, že nemusím vařit oběd a večeři ani mu přinést pivo. Celý den jsem natahovala krk ke schodišti a čekala, že se tatínek připlíží a načapá mě u sledování zakázaných seriálů. Ztlumila jsem zvuk, abych ho slyšela, kdyby šel dolů po praskajících starých schodech.

„Takže psí štěkot vás konečně přiměl jít se podívat do ložnice, je to tak?“

Přikývla jsem.

„Ti psi nás všechny chtěli roztrhat na kusy,“ řekl zástupce a přešel si rukou dozadu a dopředu po ježku.

Vždycky jsem chtěla malého psíka, kterého bych si mohla brát na klín a mazlit se s ním, ale tatínek dával přednost velkým plemenům. Sarx byl německý ovčák a Tesla rotvajler.

Zástupce sklonil hlavu k psací podložce. „Proč myslíte, že štěkali?“

„Cítili to,“ řekla jsem.

Vzhlédl. „Co cítili?“

„Smrt. Pak jsem zaklepalá na dveře zesnulého – chci říct tatínka –, abych si vyžádala povolení vstoupit.“

„Takže jste šla do jeho pokoje,“ poznamenal zástupce s tužkou čekající nad papírem.

„Jakmile jsem usoudila, že není schopen odpovědět, šla jsem do jeho pokoje. Ležel na břiše na pokrývkách obličejem ke mně a měl na sobě šortky... víte, jaké bylo horko, a on nerad zapíná klimatizaci před Dnem obětí války – a já si při pohledu na jeho nohy pomyslela: „Má nějakou vy-

rážku. Měla bych mu přinést zinkovou mast,‘ ale pak jsem si vzpomněla, co vím z televize o libiditě a –“

„O lividitě,“ řekl.

„Cože?“

„Je to lividita, ne libidita, když se krev usadí v nejnižších částech těla.“

„Asi jsem to nikdy neviděla napsané.“

„A co jste udělala potom?“

„Pak jsem...“

Nedokázala jsem dokončit větu. Až do téhle chvíle vymazal šok z nalezení tatínkova těla a přítomnosti cizích lidí v domě všechno ostatní. Ale teď na mě otcova smrt plně dolehla a začalo mě štípat v očích. Ten pocit jsem kdysi dávno zažila. Věděla jsem, že se rozpláču, a nevěděla jsem, jestli ze smutku, že tatínek umřel, nebo z radosti, že budu konečně volná a budu moct žít normálním životem, o jakém jsem vždycky snila.

Před těmi cizími lidmi jsem se však nemohla rozplakat, ukázat svou slabost. Slabost byla nebezpečná. Pomyslela jsem na Deidre Walshovou a vzpomněla si, co vždycky udělala, když hrozilo, že se rozpláče. Odkáslala jsem si.

„Tehdy jsem si uvědomila, že skoná. Podle rigor mortis jsem odhadla dobu úmrtí zhruba na desátou hodinu ránní, takže jsem se ho nepokusila resuscitovat,“ řekla jsem a vzpomněla si při tom na tatínkovu voskovitou, na dotek chladnou pokožku. „Následně jsem zvedla z nočního stolku jeho mobil a zavolala panu Kingovi.“

„Randymu Kingovi?“

Přikývla jsem.

„Proč jste nevytočila devět set jedenáct?“

„Protože mi tatínek vštěpoval, abych zavolala panu Kingovi, kdyby se mu něco stalo.“

Zástupce na mě pohlédl, jako bych se přiznala k vraždě. Pak odvrátil zrak a vstal.

„Myslím, že koroner už skoro skončil, ale bude s vámi chtít mluvit.“

Zatímco jsem čekala, choulila jsem se na pohovce a přemýšlela o tom, jak se můj život změní. Budu muset chodit nakupovat, platit účty a daně a dělat všechno ostatní. Nic z toho mě tatínek nikdy neučil.

Ve dveřích se objevil koroner. „Slečno Moshenová?“ Byl to mohutný, do všech stran kulatý muž v propínacím svetru.

„Ano?“

Posadil se na kuchyňskou židli, kterou uvolnil zástupce.

„Musím vám položit pár otázek,“ řekl.

„Dobře,“ přikývla jsem. Byla jsem ve střehu. Zástupce byl hubený a malý, i když měl pistoli. Tu bych mu však dokázala sebrat, kdybych chtěla. S koronerem jsem si nebyla jistá, byl tak těžký a velký.

„Můžete mi povědět, co se stalo?“

Začala jsem opakovat svou výpověď, ale koroner mě přerušil. „Nesvědčíte u soudu,“ řekl. „Jenom mi povězte, co se stalo.“

Pokusila jsem se splnit jeho žádost, ale nevěděla jsem, jak to říct, abych ho nerozzlobila.

„Stěžoval si váš otec někdy na bolest na hrudi, pálení pod čelistí? Bolela ho levá paže?“

Zavrtěla jsem hlavou. „Řekl jenom, že se necítí dobře. Jako kdyby měl chřipku.“

„Měl váš otec vysoký cholesterol? Vysoký krevní tlak?“

„To nevím.“

„Kdy byl naposledy u doktora?“ zeptal se koroner.

„Doktorům nevěřil.“

„Vašemu otci bylo padesát jedna, takže budu muset nařídit pitvu, i když šlo nejspíš o infarkt. Provedeme toxikologické testy, které budou trvat asi čtyři týdny, protože je budeme muset poslat do laboratoře v Topece.“

Odkrivil se mi obličej. „Toxikologie?“ řekla jsem. „Proč?“

„Je to standardní postup,“ vysvětlil.

„Jsem si celkem jistá, že by tatínek pitvu nechtěl.“

„Jen klid,“ řekl. „Můžete ho pohřbít předtím, než dostaneme výsledky testů.“

„Ne, chci říct, že by tatínek nechtěl, aby ho takhle někdo rozřezal.“

„Nařizuje to zákon.“

„Prosím.“

Přimhouřil oči a pátravě na mě pohlédl. Pak vstal.

„Kam pošlou tělo po pitvě?“

„Do Holtova pohřebního ústavu v Niobe,“ ozval se hlas z obývacího pokoje.

Vstala jsem z gauče, abych viděla, kdo to řekl. Randy King stál zády ke zdi, stetson nakloněný do očí.

Koroner se na mě tázavě podíval.

„Jsem vykonavatel poslední vůle pana Moshena,“ řekl Randy. Zvedl hlavu a já uviděla jeho oči, světle modré s malými zornicemi, které se mi zavrtávaly do týlu hlavy.

Pokřčila jsem na koronera rameny.

„Chtěla byste se s otcem rozloučit, než ho odvezeme na patologii?“ zeptal se.

Přikývla jsem a následovala ho ke schodům, kde ustoupil stranou. „Až po vás,“ vybídl mě.

„Ne,“ řekla jsem. „Vy první.“

Tatínek mě učil, abych nikdy nevstoupila do dveří jako první a nikomu nedovolila jít za mnou. Koroner se zamračil, ale začal stoupat do schodů.

Nahore v patře byl tatínkův pokoj první nalevo. Koroner zůstal stát přede dveřmi. Dotkl se mé paže a já ucukla. Spustil paži k boku.

„Slečno Moshenová,“ řekl tlumeným hlasem. „Váš otec vypadá jinak, než když ještě žil. Možná to bude trochu šok. Nikdo vám nebude mít za zlé, když –“

Vstoupila do tatínkova pokoje a vzala si s sebou všechno, co jsem znala z detektivních seriálů. Na to, co jsem uviděla, jsem však připravená nebyla.

Protože tatínek umřel na břiše, zdravotníci ho obrátili na záda. Posmrtná ztuhlost už dostoupila vrcholu, horní ret měl vmáčkнутý do dásně a zkroutěný v úšklebku, takže byly vidět jeho zuby barvy khaki. Ruce měl roztažené před obličejem dlaněmi ven. Jeho oči zíraly nahoru a doleva a celý obličej měl fialový jako oběšenec.

Jakmile jsem ho uviděla, napadlo mě – poté co jsem se nadechla přes žvýkačku –, že vypadá, jako by odháněl démona. Měla jsem počkat, až s ním skončí patolog, protože jsem věděla, že ten obraz nikdy nedostanu z hlavy.

Vypotácěla jsem z tatínkova pokoje, odhodlaná nerozplakat se před těmi cizími lidmi. Zástupce a šerif stáli před mou ložnicí a zkoumali její dveře. Oba se tvářili zmateně.

„Pěkné,“ řekl šerif Bloch.

Zastavila jsem se v chodbě a cítila se před nimi ještě trapněji, když byli tak blízko mých osobních věcí a spodního prádla.

„Ano?“

„Tohle je váš pokoj?“

Přikývla jsem.

Šerif a zástupce na sebe pohlédli. Koroner se zastavil na horním schodu a poslouchal. Tohle bylo to, o čem mluvil tatínek – soudy štourů zvenčí, jejich přesvědčení, že musí mluvit do života lidem, které nikdy předtím nepotkali a nic o nich nevědí.

Zdálo se, že ti tři očekávají, že něco řeknu, ale byla jsem už unavená mluvením. Protože jsem toho nikdy moc nenamluvala, neměla jsem ponětí, jak je to vyčerpávající.

„Proč máte na vnější straně dveří připevněných šest zámků?“ zeptal se zástupce.

Nic mu do toho nebylo, ale neměla jsem se za co stydět.

„Aby mě tatínek mohl zamknout uvnitř, samozřejmě.“

* * *

Muži si znovu vyměnili pohledy.

„To jako... za trest?“ řekl šerif.

Vyčerpaně jsem si povzddechla: „Pro moji ochranu.“

„Kdy vás otec zamykal v pokoji?“

„Každou noc od mých tří let,“ odpověděla jsem a šla dolů.

Zatímco muži v tatínkově pokoji skončili, hleděla jsem mezi ocelovými mřížemi přivařenými na jednom z oken obývacího pokoje na západ a sledovala soumrak klesající na zelenou kansaskou krajinu. Za jasného dne počátku jara se zdálo, že je obzor dobrých padesát kilometrů daleko. Mezi mnou a horizontem nebylo nic než bezmračná obloha, zvlněná prairie, chumáče béru italského, svízele přituly, žlutého kandíku a modré plamenky, černého a hnědého hovězího dobytka a našeho hájku vysokých, košatých dubů, na kterých začínalo rašit listí.

Už jako malá jsem se naučila, že se nemám rozplývat nad krásou okolo sebe. Tatínek mi rád ukazoval, že hezké pozlátko v tomhle světle vždycky skrývá ošklivost. Například snědek rostoucí jako blázen u silnic je jedovatý. A tyhle duby. V létě jsou oděné do stovek štavnatých, průhledně zelených listů, které zdvořile tleskají ve větru jako diváci na golfu. Na podzim se zbarví na zmrzlinově oranžovou se zářivě rudými okraji. Ale když listí strhá ledový zimní vítr, ukáže se, z čeho jsou stromy ve skutečnosti stvořené: ze

zlověstné kůry tvrdé jako žula, od pohledu zlé a plné vzteku na to, že musí přečkat příšerné kansaské počasí, ty extrémní vedra, zimy a vlhkosti, neúnavné větry, lijáky a blesky.

Tady na severozápadě okresu Niobe se jen málokdo odváží postavit do cesty počasí, přemluvit ho, aby otupilo hranu svému vzteku – žádné stromy až na těch pět statečných dubů, žádné jiné budovy. Nejbližší město, to, kam chodí naše reklamní pošta, se jmenuje Saw Pole a je pětadvacet kilometrů odtud. Počasí oloupalo nátěr z našeho domu, jediného v okruhu dvanácti kilometrů, a nechalo po sobě šedé dřevěné obložení barvy ptačího trusu. Útržkovité vzpomínky z doby, kdy mi byly tři, mi říkají, že dům byl máslově žlutý, když jsme se přistěhovali z Detroitu. Teď je na něm vidět už jen několik skvrn původní barvy, pozůstatky života někoho jiného, někoho, kdo pěstoval květiny, zaléval trávník a okopával zeleninu.

Pohled z okna mě zaměstnával do chvíle, kdy ten dav začal řídnout – nejprve odešli hasiči, pak zdravotníci a policie, a nakonec koronerovi lidé odvezli tatínkovo tělo v černém pytli ven na nosítkách. Randy King tam zbyl sám, pořád stál u zdi v obývacím pokoji. Něco v jeho póze mi připomnělo Curlyho z novely *O myších a lidech*.

„Jestli chceš zajít nahoru a vybrat pro otce oblek, ve kterém ho pohřbí, odvezu ho do pohřebního ústavu,“ řekl zpod klobouku. Byla jsem ráda, že se nemusím dívat do těch zorniček jako špendlíkové hlavičky.

Vyšla jsem nahoru a zastavila se před tatínkovou ložnicí. Bylo to, jako by mi ve vstupu bránil neviditelný elektrický plot napájený tatínkovým pohledem. Neměla jsem však čas děsit sama sebe. Čím dřív najdu to oblečení, tím dřív dostanu tohoto posledního člověka z domu, který pak budu mít sama pro sebe a poprvé v životě si budu moct dělat, co chci.

V tatínkově šatně jsem samozřejmě nikdy nebyla. Zatáhla jsem za šňůrku od žárovky pod stropem, ale nic se nestalo. Světlo nejspíš nesvítilo už celá léta. V jeho pokoji byla velká baterka. Rozsvítla jsem ji a vrátila se do šatny. Široký paprsek vrhl světlo na několikery seprané džíny, spoustu maskáčů a několik košil.

Tyhle věci patřily jedinému člověku, kterého jsem kdy znala. Náhle jsem dostala strach. Baterka mi vyklouzla z ruky a v hrudi se mi zrodil výkřik. Zakryla jsem si ústa oběma rukama, abych mu zabránila uniknout ven, a zapotácela jsem se dozadu do jeho oblečení, které mě zachytilo prázdnými rukávy. Klesla jsem na podlahu v němých slzách. Zdálo se, že mě ten bezedný

žal zadusí. Na kolenou jsem si přitiskla látku k obličejí a vdechovala, jako by ta slabá vůně mohla tatínka probudit k životu. Ale byl pryč navždy a já zůstala sama.

Pak jsem uslyšela opatrné kroky stoupající po schodech. Podle toho, jak dutě zněly, jsem poznala, že vycházejí ze sklepa. Ty kroky byly váhavé a já si uvědomila, že se ten člověk snaží nedělat hluk. Po špičkách jsem došla k vrcholku schodiště a uviděla Randyho Kinga, jak drží v rukou velkou kartonovou krabici označenou fixem napsanými písmeny MR. Na ní ležel tatínkův notebook s promáčklinou ve tvaru písmene L.

Ale co bylo v té krabici? A kam ji Randy i s notebookem nesl?

Tiše jsem se vrátila do tatínkova pokoje a oknem sledovala, jak Randy nese krabici a notebook do svého pick-upu. Položil je na přední sedadlo a zamířil zpátky k domu.

Když byl znovu uvnitř, zavolal: „Petty? Jsi v pořádku?“

Uslyšela jsem, jak do schodů stoupají nohy v těžkých botách, tentokrát rozhodné a sebejisté. Vběhla jsem do šatny a vytáhla tatínkův oblek s vestou. V žádném případě jsem nemohla zůstat zastižena v ložnici s tímhle mužem, který přišel do domu a odnášel věci bez mého dovolení a choval se, jak by sem patřil. Vůbec jsem ho neznala, ale jeho přítomnost, která ve mně vyvolávala nevolnost, tak nějak zabírala víc prostoru, než měla. Vyšla jsem z pokoje, když se Randy chystal vstoupit, a oblek po něm hodila. Beze slova ho chytil, obrátil se a zamířil ze schodů.

„Se zařizováním pohřbu si nemusíš dělat starosti,“ řekl. „Tvůj táta mi nechal instrukce.“

Dělat si starosti se zařizováním pohřbu mě ani nenapadlo, ale přikývla jsem do týla jeho sestupující hlavy. Pod schody se Randy otočil a nasadil si klobouk. „Budeš v pořádku? Nechceš, abych tady s tebou zůstal přes noc?“

Ta otázka mě tak šokovala, že jsem neodpověděla. Jen jsem tupě zírala.

Potrásl hlavou a lehce se usmál. „Jak si přeješ.“ A vyšel z domu. Přes síťové dveře jsem ho uslyšela říkat: „Upřímnou soustrast.“

Jakmile jsem uslyšela motor pick-upu, šla jsem do obývacího pokoje a sledovala předním oknem, jak odjíždí.

A pak mi to došlo.

Neměla jsem nikoho, kdo by mě zamkl v mém pokoji. Proč mě to nenapadlo dřív? Mohla jsem o to požádat jednoho z nich. Nejspíš by to neudělali. Ale jak teď budu spát?

Tatínek nechal instrukce pro Randyho Kinga. Proč nenechal žádné pro mě? Já je potřebovala nejvíc.

Jeden ze psů v garáži hlasitě zakňučel. Úplně jsem na ně zapoměla. Nejspíš se potřebovali vrátit ven ke svojí práci. Byla jsem vděčná, že mám co dělat.

V garáži jsem zvedla vrata, oni z nich rychle vyběhli a vyrazili zkontrolovat obvod pozemku. Tohle je tatínek naučil udělat jako první věc. Po obhlídce se udýchaně posadili přede mě a čekali, až jim něco nařídím nebo je odvolám z hlídky.

Gestem jsem jim dala povel „k noze“, vrátila se do garáže s nimi v patách, stáhla vrata a zamkla je. Pak jsem otevřela dveře z garáže do domu a oni se střídavě dívali jeden na druhého a na mě ve snaze pochopit, co po nich chci. Pokynula jsem jim, aby mě následovali do domu. Tatínkovi by se to nelíbilo, ale nebyl tady. Když jsem se nemohla nechat zamknout ve svém pokoji, tohle byla nejlepší alternativa.

Nejistě přešlapovali na prahu. Dobře si pamatovali, co je tatínek učil o vstupu do domu – mohli tam jen v případě, že by cizí člověk napadl mě nebo jeho. Dřepla jsem si a podržela se za ušima.

„Půjďte se mnou do domu,“ řekla jsem jim. „Je to v pořádku. Teď jsem alfa já.“ Prošla jsem dveřmi, obrátila se, pohlédla na ně a pokynula jim „ke mně“. Zatočili se dokola a zakňučeli.

„Ke mně!“ křikla jsem.

Musela jsem to opakovat pětkrát, ale nakonec se vplížili do domu a provinile se dívali jeden na druhého. Doufala jsem, že to nezkaží jejich výcvik. Mávla jsem na ně, aby mě následovali do obývacího pokoje. Udělali to a posadili se. Dala jsem jim volno v naději, že prozkoumají dům a zvyknou si, že smějí být uvnitř. Po chvíli vyšli z pokoje, Sarx doleva a Tesla doprava, jako by byli pro ten úkol vycvičení.

Posadila jsem se na gauč a zvedla dálkový ovladač. Každý zvuk jsem slyšela hlasitěji – funění psů, vítr venku na přerii, kručení ve svém žaludku –, a chtělo se mi z toho vyskočit z kůže. Zapnula jsem televizi a přepínala programy, dokud jsem nenašla kanál, kde běžel jeden díl seriálu *Newyorské delikty* za druhým. Psi se vrátili, stáli, dívali se na mě a čekali na povel.

„Lehnout,“ řekla jsem. Poslechli.

* * *

Další, co jsem si uvědomila, bylo, že se topím ve vaně.

Chtěla jsem se nadechnout, ale nemohla jsem, protože jsem ležela na zádech pod vodou a dívala se na pokřivený, zkreslený strop koupelny. Snažila jsem se vynořit, ale bylo to, jako bych byla ke dnu přikovaná řetězy.

Nebyla jsem však v řetězech. Předtím jsem si toho nevšimla, ale někdo mě pod vodou držel. Nerozeznala jsem jeho tvář, ale věděla jsem, že je to muž a tlačí mě dolů obrovskými rukama, snaží se mě přinutit, abych se nadechla. Mluvil na mě, říkal něco, čemu jsem pod vodou nerozuměla. Hřbet nosu mě pálil a všechno zešedlo, takže mi bylo jasné, že nezůstanu dlouho při vědomí. Smrt si šla pro mě.